

Recenzijos

Mons. prof. dr. Arvydo Ramono monografijos
„Krikščioniškoji eschatologija. Doktrina apie mirtį ir
paskutiniuosius dalykus“ mokslinės recenzijos

ESCHATOLOGIJOS MOKSLO AKTUALUMAS ŠIUOLAIKINEI KRIKŠČIONIŠKAJAI TEOLOGIJAI

Teologijos mokslo raida Lietuvoje, po Nepriklausomybės atkūrimo 1990 m. gavusi naują impulsą, nors ir tapo dinamiškesnė, vis dėlto dar nėra intensyvi. Atitinkamuose recenzuojamuose moksliniuose Lietuvos aukštųjų mokyklų leidiniuose sukaupia išties nemažai mokslinių teologinių straipsnių, reikšmingi mokslo darbai nuveikti moralės teologijos (bioetikos) srityje, pažadu stiebiasi ir kitos teologijos mokslo sritys. Tačiau akivaizdu, kad monografijos lygmeniu apie teologinius lietuvių autorių veikalus kalbame dar retai. Todėl Klaipėdos universiteto prof. Arvydo Ramono indėlis į teologijos mokslo raidą Lietuvoje ypač vertingas ir svarus, turint mintyje ne tik recenzuojamą monografiją, bet ir tai, kad autorius apskritai intensyviai rašo teologinėmis temomis, publikuoja knygas ir jau ne pirmą monografiją.

Problematika, kurią A. Ramonas atveria šia monografija, užčiuopia pačią krikščionybės šerdį. Be to, eschatologijos, kaip dogmų teologijos dalies, traktuotė aprėpia probleminių klausimų srautus iš biblistikos, patristikos, dogmų ir moralės teologijos, antropologijos, teologijos mokslo istorijos ir kitų sričių. Tad autoriaus angažavimasis šiai probleminei sričiai yra išties drąsus žingsnis. Visapusiškai mokslškai plėtodamas diskursą šioje monografijoje, autorius įrodo savo neginčytiną kompetenciją.

Akivaizdu, kad ši monografija didžiojo klausimo apie eschatologiją neuždaro svarstymų apie „paskutiniuosius dalykus“ stalčiuje, taip atskleisdama eschatologijos problemų svarstymų kryptį šiuolaikinėje teologijoje. Taisgi autoriaus plėtojamos temos nenukelia vien tik į tą ateitį, kai kiekvienam neišvengiamai iškils „paskutiniųjų dalykų“ klausimas, bet atveriamos kaip išties aktualios žmogui *jau-dabar* jo gyvenamam istoriškume. Tokia prieitis,

drįstume teigti, yra ir potekstinis raginimas peržiūrėti savo krikščioniškąjį tapatumą.

Apskritai pagirtinas autoriaus gebėjimas patraukliai pristatyti plačias eschatologijos temų analizes sąlytyje su kitais mokslais ir, kas neabejotinai svarbu, ekumeniniame kontekste, t. y. monografijoje neapsiribojama vien Katalikų Bažnyčios doktrinos pristatymu, bet pateikiamos ir iškilų Stačiatikių bei Reformuotųjų Bažnyčių teologų refleksijos.

Summa summarum A. Ramono pristatyta monografija gana išsamiai analizuoja krikščioniškąją eschatologiją, kuri šioje studijoje toli gražu neatrodo esanti „antikvarinė“ Bažnyčios doktrina, veikiau atvirkščiai – tai doktrina, galinti ir turinti aktualiai prakalbinti šiuolaikinį žmogų.

*Doc. dr. Ingrida Gudauskienė,
Lietuvos edukologijos universiteto Istorijos fakultetas,
Vilniaus šv. Juozapo kunigų seminarija*